

10 Jordbrukets ekonomi

I kapitel 10 beskrivs jordbrukssektorn i dess helhet och sektorns roll i samhälls-ekonomi. På företagsnivå redovisas intäkter och kostnader i jordbruket samt olika resultatmått. Per familj redovisas även intäkter från andra förvärvskällor. Totalt omfattar redovisningen:

- Jordbrukssektorn i nationalräkenskaperna
- Intäkter, kostnader m.m. för företagen
- Jordbrukarfamiljernas inkomster
- Prisindex
- Arrendepriiser
- Markpriser
- Priser på lantbruksenheter

Sammanfattning

Jordbrukssektorn i nationalräkenskaperna

Jordbrukets bidrag till BNP uppgick 1998 till 18,5 miljarder kr. vilket motsvarade 1,1 % av BNP. Sedan mitten av 1980-talet har jordbrukets andel successivt minskat men det bör påpekas att fullständig jämförbarhet – p.g.a. omläggning av beräkningssystemet – bara föreligger bakåt t.o.m 1993 (**Tabell 10.1**).

Sektorskalkyler för jordbruket

Fram t.o.m. 1999 utförde Jordbruksverket årliga beräkningar av jordbrukssektorns totala intäkter, kostnader och driftsöverskott. Dessa beräkningar har fr.o.m. 2000 ersatts av s.k. EAA-kalkyler för jordbruket, som ingår i EU:s statistiksystem. Resultat från dessa kommer att publiceras i slutet av 2001 varför ingen redovisning kan lämnas här. Resultat enligt sektorskalkylerna har redovisats i Jordbruksstatistisk Årsbok 2000 (se även nedan under Om statistiken).

Intäkter, kostnader och resultat på företagsnivå

I Jordbruksekonomiska undersökningen (JEU) är företagen grupperade efter olika driftinriktningar med hjälp av jordbruksstatistikens typklassificeringssystem, vilket dock inte innebär att redovisningen av resultatutvecklingen är renodlad till en produktionsgren. Detta sammanhänger med att företagen väljs efter sin huvudsakliga driftsinriktning. Företag i gruppen Jordbruksväxter kan således även ha vissa animalieinkomster, inkomster från körslor utanför företaget, inventariehyror samt inkomster av övrig verksamhet utanför jordbruket. En resultatförändring i gruppen kan således inte helt tillskrivas pris- och/eller kvantitetsförändringar för jordbruksväxter.

Intäkter i jordbruket redovisas i **tabell 10.2** med uppdelning på vegetabilier, animalier och övrig produktion. I respektive intäkter ingår också inkomster från direktstöd. Kostnader i jordbruket redovisas med uppdelning på förnödenheter, underhåll, arbetskostnader, avskrivningar, arrendekostnader och räntenetto.

I tabellen sker även redovisning för skogsbruket. Intäkterna avser årets försäljningar och inkluderar inte värdeändring i skogsförrådet.

Det kan konstateras att det endast är mjölk- och växtodlingsföretagen som redovisat ett i genomsnitt positivt resultat för jordbruket 1999 och att resultatet är sämre än för 1998. Övriga djurföretag – främst de med svin – har redovisat ett negativt resultat men med viss förbättring jämfört med 1998. Resultaten för 1998 förbättras avsevärt om skogsbruket tas med i beräkningen men blir ändå negativt för djurföretagen.

Jordbrukarfamiljernas inkomster

I **tabell 10.3** redovisas genomsnittliga taxerade nettointäkter för jordbrukare (inkl. maka/make) i olika storleksgrupper av jordbruksföretag.

I **tabell 10.4** återfinns med uppdelning på län totalbeloppen för jordbrukarfamiljernas (brukare och maka/make) inkomster av näringsverksamhet och tjänst samt summa förvärvs- och kapitalinkomst. Medelvärden för den senare variabeln redovisas också liksom fördelningen på olika inkomstslag. De nya reglerna om räntefördelning är den huvudsakliga förklaringen till den stora ökningen mellan 1992 och 1995 av andelen Överskott av kapital och motsvarande minskning av andelen för Näringsverksamhet (Se vidare Jordbrukarfamiljernas inkomster i avsnittet om statistiken).

Av **tabell 10.4** framgår att jordbrukarfamiljerna i Västerbottens län hade den högsta genomsnittliga förvärvs- och kapitalinkomsten, 282 700 kr, vilket var 9 % över riksgenomsnittet. Därefter följde Stockholms, Västernorrlands, Örebro och Västmanlands län. Lägst inkomst redovisades för Gotlands län med 222 500 kr, vilket var 15 % under riksgenomsnittet. Därefter följde Hallands, Blekinge och Jämtlands län.

Näringsverksamhetens andel av Summa förvärvs- och kapitalinkomst varierade mellan 26 % (Gotlands län) och 10 % (Värmlands län).

Prisindex

Utvecklingen av jordbrukets olika prisindex visar att jordbrukets avräkningspriser sjunkit med runt 10 % sedan 1995 medan kostnaderna för att ta fram olika produkter stigit nästan lika mycket. Sämst har avräkningspriserna utvecklats för animalierna där man kan notera en 13-procentig minskning (**Tabell 10.5**). Prisutvecklingen i detaljledet, som varit förhållandevis måttlig, påverkas till en del av sänkningen av matmomsen sedan 1995 (se kapitel 19).

I **tabell 10.6** visas några av de prisserier som utnyttjats vid indexberäkningarna. Något helt entydigt mönster är svårt att se i tabellen. I allmänhet har dock priserna på produktionsmedel som dieselolja och handelsgödsel gått upp under det senaste året, medan jordbrukarnas avräkningspriser för producerade produkter i flertalet fall gått ned.

I **tabell 10.7** visas indextal för olika delposter i avräkningsprisindex. Prisutvecklingen sedan 1995 har varit rätt så splittrad men nästan genomgående negativ. Exempelvis har avräkningspriset på matpotatis nästan halverats under perioden.

Arrendepriser

Jordbruksarrendena har ökat kontinuerligt under senare år. Jämför **tabell 2.2**.

Jordbruksverkets arrendeprisundersökning visar att antalet arrenden per företag med arrenden i genomsnitt var 2,6 år 1997. Antalet var störst i Norra Sverige och lägst i Väst-sverige. Arrenden inom jordbruket kan vara av skilda slag. Ett arrende kan t.ex. avse en hel gård med tillhörande byggnader och bostadshus eller ett sidoarrende på mindre än ett hektar. Det kan röra sig om några hektar av den bästa åkermarken eller åkermark avsedd för bete. Detta påverkar naturligtvis arrendepriserna liksom om marken arrenderas från nära släkt eller vänner.

Det är också vanligt att arrenden är gratis. Andelen gratisarrenden i olika delar av Sverige redovisas i tabell nedan.

Andelen gratisarrenden av jordbruksarrendena 1999 och 2000:

Område	Län	1999, %	2000, %
Sydsverige	K,M	5	5
Västsvrige	N,O	15	15
Småland med öarna	F,G,H,	12	13
Östra Mellansverige	AB,C,D,E,T	7	7
Norra Mellansverige	S,W,	44	43
Norra Sverige	Y,Z,AC,BD	71	70
Hela riket		16	16

Sammanställningen avser enbart marknads-
mässiga arrenden, dvs. släktarrenden och
arrenden genom självägda bolag ingår inte.
Gratisarrendena är vanligast i Norra Sverige
där 70 % av arrendena var gratis 2000. Lägst
var andelen i Sydsverige (5 %).

I **tabell 10.8** redovisas de genomsnittliga
arrendepriserna år 2000 för jordbruksmark, dvs.
både åker- och betesmark, samt för enbart åker-
marken. För jordbruksmarken var genomsnitts-
priset 969 kr per hektar om gratisarrendena
medräknas och 1 051 kr om de inte tas med. För
enbart åkermarken var arrendepriserna i genom-
snitt drygt 100 kronor högre än för jordbruks-
marken. De regionala skillnaderna var stora.
Arrendepriserna i det jordbruksdominerade
Sydsverige var avsevärt högre än i Norra Sve-
rige.

Sedan 1994 har arrendepriserna stigit med
22 %. Kraftigast var ökningen mellan 1996 och
1997 då de steg med närmare 7 % (**Tabell 10.9**).

Priset på jordbruksmark

Priset på jordbruksmark (åker- och betesmark)
skiljer sig kraftigt mellan olika regioner. I det
jordbruksdominerade Sydsverige är de i ge-
nomsnitt runt tio gånger högre än i Norrland.
Priserna har i kronor räknat legat i stort sett
stilla i Norrland sedan början av 1990-talet,
medan de i t.ex. Götalands södra slättbygder
ökat med närmare 15 000 kr per hektar. I ge-
nomsnitt för riket har markpriserna ökat med
runt 5 000 kr eller med drygt 50 % sedan 1993.
Ökningen var kraftigast under periodens se-
nare del. Sålunda steg de med drygt 40 %

mellan 1995 och 1999 (**Tabell 10.10**).

Det bör understrykas att prisstatistiken
bygger på ett relativt litet antal köp. Den kraf-
tiga variationen mellan olika år kan i viss ut-
sträckning bero på detta (se nedan).

Priser på lantbruksenheter

År 2000 redovisades totalt 3 000 köp av fastig-
heter för jord- och skogsbruksändamål med en
genomsnittlig köpeskilling av 1 009 000 kr. Ett
ovägt medelvärde för köpeskillingskoeffi-
cienten var 2,09, dvs. i genomsnitt översteg
köpeskillingen taxeringsvärdet med 109 % (**Ta-
bell 10.11**).

Om statistiken

Jordbrukssektorn i national- räkenskaperna

Värdet av landets samlade produktion redovi-
sas i nationalräkenskaperna i form av den s.k.
bruttonationalprodukten. Produktionen redo-
visas på dels näringsliv och hushåll, dels of-
fentliga myndigheter. Nationalräkenskaperna
redovisar även uppgifter om försörjnings-
balansen och nationalinkomsten och dess an-
vändning. SCB svarar för redovisningen av
nationalräkenskaperna.

Näringsgrensindelningen ansluter sig till
SNI 92 (standard för svensk näringsgrensin-
delning 1992). Jordbruk räknas till ekonomisk
aktivitet enligt SNI 01, dvs. förutom egentligt
jordbruk med husdjurskötsel även trädgårds-
bruk, pälsdjurskötsel, hästavel, renkötsel,
biodling, jakt m.m. Jordbrukets inkomster av
skogsbruk och fiske ingår inte och inte heller
veterinärverksamhet och vissa offentliga myn-
digheters konsulttjänster i jordbruket.

Bruttonationalprodukten (BNP) till faktor-
pris beräknas som summan av förädlingsvärd-
ena (kostnaderna för arbetskraft samt företa-
gens driftsöverskott brutto) från samtliga nä-
ringsgrenar. Beräkningarna av produktionen
inom jordbruket baseras på jordbrukets sek-
torskalkyl.

EAA – ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn

Fram t.o.m. 1999 har den s.k. *sektorskalkylen* utgjort den officiella statistiken avseende jordbrukssektorns intäkter, kostnader och driftsöverskott. Inom EU finns en motsvarande kalkyl, Economic Accounts for Agriculture (EAA). Medlemsländerna ansvarar för beräkningarna avseende det egna landet och överlämnar beräkningarna till EU:s statistikkontor, Eurostat, som sammanställer dessa. EAA avseende Sverige, som beräknas av Jordbruksverket, utgör fr.o.m. 2000 officiell statistik avseende jordbrukssektorns intäkter, kostnader och nettoresultat. Beräkningarna avses bl.a. visa produktionsutvecklingen i jordbrukssektorn.

EAA följer principen att produktion av alla jordbruksvaror skall medräknas och avsikten med kalkylen är att beräkna alla intäkter och kostnader som är hänförliga till sektorn för att kunna upprätta en resultaträkning. Värdet av alla produkter som finns med på en lista över jordbruksprodukter ingår, oavsett på vilken typ av företag de produceras, och oavsett kostnaderna för denna produktion. EAA visar således jordbrukets och inte jordbrukarnas produktion. Jordbrukarnas intäkter från annan verksamhet som t.ex. skogsbruk eller anställning ingår därför inte.

Intäkter från och kostnader för försäljning av vidareförädlade produkter skall i princip inte ingå i EAA. För företag som har flera produktionsprocesser vertikalt integrerade, exempelvis djuruppfödning och gårdsslakteri med försäljning, gäller således att enbart intäktsvärdet från och kostnaderna för primärproduktionen av jordbruksprodukter skall ingå i EAA. Inte heller ingår förädlade mjölkprodukter.

Jämfört med sektorskalkylen innebär EAA-kalkylen för Sveriges del en utvidgning med i huvudsak följande verksamheter:

1. Intern omsättning och användning av egenproducerade produkter i verksamheten, t.ex. fodermedel.
2. Trädgårdsodling under glas, renskötsel, bi-odling, pälsdjursuppfödning, hästavel samt

maskinstationsverksamhet.

3. Vidareförädlingsverksamhet av jordbruksprodukter eller sidoverksamhet vars kostnader inte kan särskiljas från kostnaderna för den rena jordbruksverksamheten. För Sveriges del gäller detta enbart maskintjänster utanför sektorn, t.ex. snöröjning åt den egna kommunen.

Statistik enligt EAA redovisas inte här. Publicering kommer att ske på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se. Där kommer också att lämnas en detaljerad redovisning av beräkningsmetoderna.

Intäkter, kostnader och resultat på företagsnivå

Jordbruksekonomiska undersökningen (JEU), som genomförs av SCB på Jordbruksverkets uppdrag, redovisar utvecklingen av lantbruksföretagens inkomst- och lönsamhetsförhållanden enligt företagsekonomiska principer. Resultaten från JEU används för jordbrukspolitiska ställningstaganden samt för rådgivning, undervisning och forskning.

Sverige skall som medlemsland i EU lämna uppgifter från JEU till EU:s bokföringssystem Farm Accountancy Data Network (FADN). Uppgifterna i FADN används främst som underlag för jordbrukspolitiska beslut och för uppföljning av EU:s jordbrukspolitik CAP (Common Agricultural Policy).

JEU baseras på ett omfattande primärmaterial för ett urval av företag. Det består av bokföringsmaterial avseende inkomster och utgifter samt uppgifter om lager, inventarier och anläggningar. Resultaten redovisas nationellt som medeltal per företag efter riksområden, driftsinriktningar och standardiserat arbetsbehov (uttryckt i standardtimmar). Redovisningen på driftsinriktningar sker såväl enligt svensk typologi som enligt EU:s typologi.

Urvalet är ett stratifierat slumpmässigt urval av företag. Den urvalsplan som EU antagit för JEU har inneburit en successiv utökning av urvalet t.o.m. JEU 1998, då det var fullt utbyggt. Under uppbyggnaden av antalet företag har företagen i princip behållits utan utbyte, oavsett hur många år de deltagit, för att

snabbt komma upp i den av EU angivna urvalsstorleken. I kommande undersökningsårgångar kommer urvalet att successivt förnyas.

Fr.o.m. JEU 1996 anpassades undersökningens datainnehåll till kraven för FADN. Denna anpassning innebär att beräkningarna av resultatet i jordbruket i princip enbart omfattar nominellt resultat till nukostnad. Dessutom redovisas ett modifierat nominellt resultat till anskaffningskostnad genom att alternativa beräkningar för avskrivningskostnader görs på anskaffningsvärden. För skogsbruket ändrades redovisningen till kontantredovisning vilket innebär att förändring i skogsförrådet inte beaktas i resultatet.

JEU förändrades i väsentliga delar under perioden 1995–1998, bl.a. som följd av anpassning till EU:s FADN-system. Undersökningsresultaten för 1999 kan på grund av dessa ändringar bara jämföras bakåt t.o.m. JEU 1996. Även efter 1996 kan dock jämförbarheten störas av omläggningarna i urvalssystemet.

Härutöver bör vid jämförelser beaktas den statistiska osäkerheten till följd av urvalets begränsade storlek. Medelfelen för medeltalskattningarna anges i redovisningen i Statistiska meddelanden. Det kan noteras att medelfelen för intäkter och driftskostnader totalt ofta ligger i storleksordningen 2–10 %. För skattningar av bruttoresultat ligger medelfelen för vissa grupper högre.

Jordbrukarfamiljernas inkomster

Fr.o.m. inkomståret 1991 baseras statistiken över Jordbrukarnas nettointäkter m.m. helt på en sambearbetning av lantbruksregistret (LBR) och SCB:s inkomst- och förmögenhetsregister (IoF). För inkomståren 1993 och 1994 har inga undersökningar genomförts.

Stora förändringar i taxeringsstatistiken blev följden av den stora skattereformen som genomfördes åren 1990 och 1991. Många inkomstbegrepp förändrades och jämförbarheten med tidigare år försämrades. Från att tidigare ha funnits sex inkomstslag som tillsammans bildade inkomstbegreppet *Samman-*

räknad inkomst finns numera endast tre inkomstslag: *Inkomst av tjänst*, *Inkomst av näringsverksamhet* och *Inkomst av kapital*. Inkomst av tjänst och näringsverksamhet bildar efter avdrag för allmänna avdrag och förlustavdrag det nya inkomstbegreppet *Taxerad förvärvsinkomst*, medan Inkomst av kapital särredovisas i taxeringsstatistiken. Tidigare användes ofta Sammanräknad inkomst för jämförelser över tiden. För åren efter skatteomläggningen redovisas Summa förvärvs- och kapitalinkomst, som i stort sett motsvarar tidigare års Sammanräknad inkomst, men det är trots detta svårt att jämföra inkomster före och efter skattereformen. Skatteomläggningen medförde nämligen också att inkomster som tidigare betraktades som skattefria numera behandlas som skattepliktiga inkomster. Många inkomsttagare har i inkomststatistiken därför fått större mätbara inkomster, trots att man i många fall redan tidigare erhöll dessa inkomster utan att de då ingick i statistiken.

Även under de senaste åren har reglerna för inkomstbeskattningen ändrats. För jordbrukarna är det speciellt de till inkomståret 1994 införda reglerna om positiv och negativ räntefördelning respektive avsättning till expansionsmedel, som påverkat inkomstredovisningen. Helt kort kan sägas att positiv räntefördelning innebär att en schablonmässigt beräknad ränta på ett underlag, som i princip utgörs av eget kapital i näringsverksamheten, får dras av i näringsverksamheten och i stället tas upp som kapitalinkomst. De nya reglerna om räntefördelning är den huvudsakliga förklaringen till den i **tabell 10.4** redovisade stora ökningen mellan 1992 och 1995 av andelen *Överskott av kapital* i *Summa förvärvs- och kapitalinkomst* och motsvarande minskning av andelen för *Näringsverksamhet*.

Undersökningen om jordbrukarnas nettointäkter m.m. genomförs av SCB på Jordbruksverkets uppdrag.

Prisindex

Jordbruksverket beräknar och publicerar månatligen indextal över prisutvecklingen på jord-

brukets område. Indexsystemet syftar främst till att möjliggöra jämförelser mellan jordbruksprodukternas prisutveckling i olika produktions- och handelsled. Fr.o.m. år 2000 publiceras indexserierna med 1995 som basår. I samband härmed har en anpassning skett till Eurostats motsvarande indexserier.

Följande indexserier ingår i indexsystemet:

- 1 Produktionsmedelsprisindex (PM-index)
- 2 Avräkningsprisindex (A-index)
- 3 Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel (PPI-J)
- 4 Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel (KPI-J)

Härutöver redovisas för jämförelser och analyser index för livsmedel i KPI.

Serierna 1 och 2 utarbetas av Jordbruksverket och 3 och 4 av SCB. Indextalen skall i princip visa prisutvecklingen vid oförändrad kvalitet på de varor som prismäts. Höjda priser till följd av förbättrad varukvalitet skall således ej påverka index.

Basperiod för indextalen är 1995. EU-medlemskapet 1995 har medfört att indexserierna 1–3 har förändrats såväl innehållsmässigt som metodmässigt. Vikterna i indexserierna 1–3 ändras inte längre årligen utan byts med vissa intervall, fastställda av EU. Nuvarande vikter baseras på normerade värden avseende produktion, konsumtion och inköp under budgetåret 1993/94. Innehållsmässigt har serierna 1 och 2 fr.o.m. 1995 utvidgats till att även omfatta trädgårdsnäringsens produkter.

Produktionsmedelsprisindex (PM-index) belyser prisutvecklingen för de produktionsmedel som används i jordbruket, med undantag för lejt arbete. Prismätningen sker för förnödenheter, tjänster, avskrivning, underhåll och ränta på lånat kapital. I samband med EU-inträdet 1995 infördes även produktionsmedel för trädgårdsnäringsen i indexberäkningarna. Vägningstalen i produktionsmedelsprisindex baseras på beräkningsunderlaget till jordbrukets sektorskalkyl. Vid den löpande indexframskrivningen används i möjligaste mån de pri-

ser som möter jordbrukaren vid inköp av olika produktionsmedel. Priserna i sektorskalkylen och produktionsmedelsprisindex redovisas exklusive mervärdesskatt.

Avräkningsprisindex (A-index) visar den genomsnittliga utvecklingen av producentpriserna på jordbruksprodukter i landet. Fram t.o.m. 1994 ingick i denna indexserie enbart de produkter som omfattades av den dåvarande svenska jordbruksregleringen. Inom EU ingår trädgårdsnäringsen i jordbrukssektorn, varför A-index fr.o.m. 1995 utvidgats till att omfatta prisutvecklingen även på dessa produkter. Dock publiceras även en delserie av A-index som endast innehåller de tidigare ingående produkterna. Vägningstalen i A-index grundas på s.k. normkalkyler, vilka utarbetas inom Jordbruksverket. De i indexberäkningarna använda priserna skall i princip avse pris vid gård. Priserna inkluderar inte de numera mycket betydelsefulla produktobundna direktstöden till jordbruksproduktionen (t.ex. areal- och djurbidrag).

Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel (PPI-J) är en delserie av SCB:s producentprisindex (PPI) och mäter prisutvecklingen på de livsmedel som lämnar livsmedelsindustrin och avser jordbruksprodukter, vilka ingick i den tidigare jordbruksprisregleringen. I denna prisserie mäts inte prisutvecklingen för trädgårdsprodukter.

Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel (KPI-J) är en delserie av SCB:s konsumentprisindex (KPI) och följer utvecklingen på priserna till konsument på samma produkter som PPI-J. Liksom för PR-index och PPI-J ingår inte prisutvecklingen för trädgårdsprodukter i KPI-J.

Konsumentprisindex (KPI) utarbetas månadsvis av SCB och mäter prisutvecklingen i detaljhandeln vid oförändrad levnadsnivå. Mervärdesskatten registreras i konsumentprisindex men inte i övriga indexserier (se även kapitel 19).

Utöver de index som redovisas i **tabell 10.5** beräknar Jordbruksverket bl.a. två delserier av det officiella konsumentprisindex (KPI), den

ena serien för ej jordbruksreglerade livsmedel och den andra för prisutvecklingen totalt exklusive jordbruksreglerade livsmedel.

Fram t.o.m. 1999 beräknade Jordbruksverket även *Primärförädlingsprisindex (PR-index)*, vilken mätte prisutvecklingen i det led den tidigare svenska jordbruksprisregleringen verkade och för de produkter som ingick i denna reglering.

Arrendepriser

Arrendeprisundersökningar har genomförts intermittent av Jordbruksverket sedan 1994. Syfte och urvalsstorlek har varierat något över åren. I undersökningen för år 2000 var urvalet 1 800 jordbrukare vilka enligt lantbruksregistret arrenderade åker. Medelfelet i de siffror som presenteras i **tabell 10.8** är vid ett 95-procentigt konfidensintervall mycket stora, mellan 8 % och 66 %.

Priset på jordbruksmark

EU-inträdet innebar bl.a. önskemål om en statistisk redovisning av marknadspriserna på jordbruks- och åkermark. Regelbunden statistik avseende rena markpriser, uttryckt i kronor per hektar, hade tidigare inte framtagits för Sverige. Dock har vissa överslagsmässiga beräkningar gjorts av Jordbruksverket.

Köp av enbart jordbruksmark är så sällan förekommande att statistik baserad på enbart sådana köp skulle bli alltför bristfällig för statistisk redovisning. De flesta köp av jordbruksmark omfattar också andra ägoslag eller byggnader. Till grund för redovisningen i **tabell 10.10** ligger dels det prismaterial (köpeskillingsstatistik) som används av SCB vid beräkning av fastighetsprisutvecklingen, dels uppgifter om det totala fastighetsbeståndet.

Det använda prismaterialet begränsas till vanliga köp, vilka representerar marknadsvärdet enligt fastighetstaxeringslagen. Endast köp med en total areal på minst två hektar och ett taxeringsvärde på minst 1 000 kr ingår. Vidare omfattar statistiken bara köp med köpeskillingskoefficienter i intervallet 0,5 – 6,0, vilket innebär att s.k. extrema köp inte tas med. Inte

heller ingår köp med intressegemenskap (såsom mellan nära släktingar) eller köp där lösöre ingår i köpeskillingen.

För varje köp har uppskattats värdet av jordbruksmarken genom antagandet att denna andel av det totala priset är detsamma som jordbruksmarkens andel av taxeringsvärdet för den köpta egendomen.

För att statistiken skall ge en rättvisande och representativ bild av markpriserna vid genomförda köp har använts s.k. efterstratifiering. Vid denna har använts uppgifter från det totala fastighetsbeståndet i taxeringsregistret.

Priser på lantbruksenheter

SCB upprättar årligen statistik över antalet lagfartsärenden samt över priserna på jordbruksfastigheter. Lagfartsstatistiken avser att belysa antalet ägarskiftet och omsättningen för lagfarna fång av lantbruksenheter.

Den s.k. köpeskillingskoefficienten som redovisas i **tabell 10.11** utgör kvoten mellan köpeskillning och basvärde, vilket är det taxeringsvärde som sattes vid 1998 års allmänna fastighetstaxering. Den redovisas som övrigt medelvärde. Vid beräkningen av köpeskillingskoefficienten tas inte med s.k. släktköp, dvs. köp från föräldrar, far- eller morföräldrar eller från make/maka.

Annan publicering

Nationalräkenskaperna: Tabellen grundas på beräkningsunderlag från Nationalräkenskaperna vid SCB.

Jordbruksekonomiska undersökningen: Nationellt publiceras JEU-resultaten i serien Statistiska Meddelanden, senast i JO 40 SM 0001. Redovisning lämnas för företag med kalenderåret som redovisningsperiod. Statistiken presenteras såväl med svensk typologi som EU:s typologi. I samtliga tabeller klassificeras företagen efter region och storleksklass efter standardtimmar.

Jordbruksekonomiska undersökningen publiceras också i Sveriges Statistiska Databaser (SDB) som kan nås via SCB:s webbplats

www.scb.se.

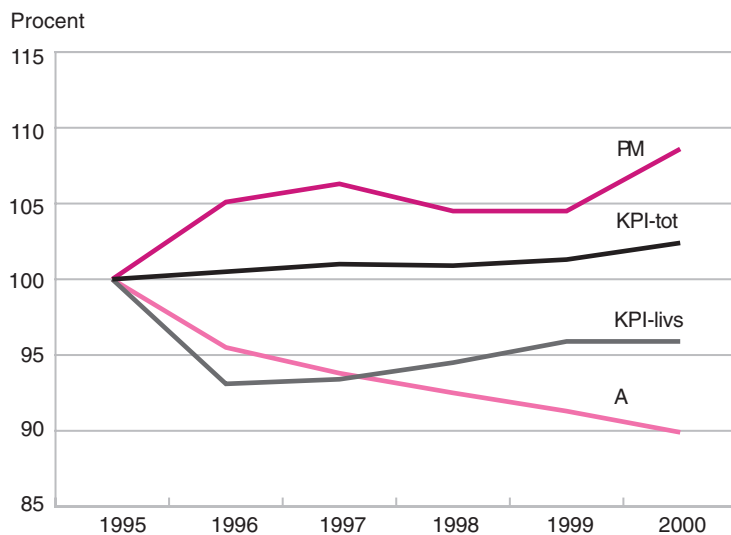
Jordbrukarfamiljernas inkomster: Statistiska meddelanden, Nettointäkter m.m. för jordbrukare 1998, JO 42 SM 0001.

Prisindex: Priser, prisindex, produktion och utrikeshandel inom livsmedelsområdet, Jordbruksverket Månadsstatistik. Statistiken är numera tillgänglig på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se under rubriken Statistik och fakta.

Arrende- och markpriser: Utveckling av arrende-, mark- och fastighetspriser i jordbruket, Jordbruksverket, Rapport 2000:8. Rapporten finns publicerad på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se under rubriken Statistik och fakta.

Priser på lantbruksenheter: SCB, Statistiska meddelanden, BO 41 SM 0101.

Figur 10A
Jordbrukets prisindex 1995–2000 (1995=100)
Agricultural price indices

Källa: Jordbruksverket.

PM = Produktionsmedelsprisindex
KPI-tot = Konsumentprisindex
KPI-livs = Konsumentprisindex för livsmedel
A = Avräkningsprisindex

Tabell 10.1
Jordbrukets bidrag till bruttonational-
produkten till faktorpris 1985–1998
enligt SNA 68. Löpande priser, milj. kr
Contribution to gross domestic product by
agriculture according to SNA.68. Current
prices

År	Totala brutto- nationalproduk- ten till faktorpris, miljoner kr	Jordbrukets bidrag till bruttonationalprodukten (jordbrukets förädlings- värde till faktorpris)	
		Miljoner kr	Procentuell andel
1998	1 650 636	18 497	1,1
1997	1 598 624	17 733	1,1
1996	1 555 974	17 556	1,1
1995	1 535 234	19 513	1,3
1994	1 432 960	15 814	1,1
1993	1 339 631	16 969	1,3
1992	1 285 290	15 158	1,2
1991	1 263 231	15 355	1,2
1990	1 189 785	18 347	1,5
1989	1 088 535	16 268	1,5
1988	980 655	15 102	1,5
1987	895 137	13 491	1,5
1986	834 416	14 205	1,7
1985	767 430	13 463	1,8

Källa: SCB, Nationalräkenskaper.

Tabell 10.2

**Intäkter, kostnader m.m. till nukostnader i jord- och skogsbruket 1998 och 1999.
Redovisning för vissa riksområden (RO) och riket, driftsinriktningar samt
storleksklasser efter standardtimmar, kr per företag**

Receipts, costs etc. at current costs in agriculture and forestry. Data for selected major regions (RO) and the entire country, types of farming and size groups in standard man hours

	JEU 1998			JEU 1999				
	RO 1		RO 2	RO 1		RO 2		
	Jordbruksväxter	Mjök	Mjök	Jordbruksväxter	Mjök	Mjök		
	800–	1 600–	3 200–	3 200–	800–	1 600–	3 200–	3 200–
	1 599	3 199	5 599	5 599	1 599	3 199	5 599	5 599
Jordbruket								
<i>Intäkter</i>								
Vegetabilier	411 147	943 451	130 260	52 322	438 459	976 074	87 451	40 321
Animalier	11 117	24 894	929 761	895 393	15 390	11 436	833 512	855 352
Övrigt	75 444	101 832	87 984	122 651	87 616	142 746	86 278	120 727
Summa intäkter	497 707	1 070 177	1 148 005	1 070 366	541 464	1 130 256	1 007 241	1 016 401
<i>Kostnader</i>								
Förnödenheter	155 072	352 203	335 392	302 436	156 988	340 314	292 231	294 729
Underhåll	39 880	85 441	62 755	62 195	47 207	92 899	71 368	61 986
Övrigt	95 282	142 247	247 192	229 445	112 801	189 839	239 251	224 103
Summa kostnader	290 235	579 891	645 339	594 076	316 996	623 052	602 849	580 818
Resultat före avskrivningar, arbets- o. arrendekostnader samt räntenetto	207 472	490 286	502 666	476 290	224 468	507 204	404 392	435 583
Arbetskostnader	5 233	45 558	19 031	28 813	4 852	41 628	14 857	25 671
Resultat före avskrivningar, arrendekostnader och räntenetto	202 239	444 728	483 635	447 477	219 616	465 575	389 534	409 912
<i>Avskrivningar</i>								
Ekonomibyggnader	20 642	34 147	42 643	32 250	21 793	32 231	40 612	30 753
Byggnadsinvent.	24 282	35 265	87 862	74 609	16 655	18 258	71 188	62 521
Markinvent. och markanläggning	957	2 283	755	1 179	1 246	1 772	2 275	863
Maskiner och redskap	74 017	131 119	85 252	89 015	70 679	147 215	75 070	88 209
Summa avskrivningar	119 897	202 814	216 512	197 053	110 373	199 476	189 146	182 346

Källa: SCB, Jordbruksekonomiska undersökningen (JEU).

Tabell 10.2 (forts.)

	JEU 1998				JEU 1999			
	RO 1		RO 2		RO 1		RO 2	
	Jordbruksväxter	Mjök	Mjök	Mjök	Jordbruksväxter	Mjök	Mjök	
	800–	1 600–	3 200–	3 200–	800–	1 600–	3 200–	3 200–
	1 599	3 199	5 599	5 599	1 599	3 199	5 599	5 599
Jordbruket								
Arrendekostnader	26 402	72 745	24 467	22 711	25 636	89 902	19 251	21 263
Resultat före räntenetto	55 940	169 169	242 656	227 713	83 607	176 197	181 137	206 303
Räntenetto	33 173	71 479	77 002	38 589	46 472	86 198	61 583	32 085
Resultat i jordbruket före ränta på eget kapital o. ersättn. för eget arbete	22 767	97 690	165 654	189 124	37 135	89 999	119 554	174 218
Skogsbruket								
Intäkter (exkl. värdeändr. skogförråd)	24 088	43 400	44 250	83 025	31 723	38 001	29 110	72 096
Kostnader	3 479	7 335	9 210	10 659	2 791	4 694	2 254	6 237
Resultat före avskrivningar, arbetskostnader och räntenetto	20 609	36 065	35 040	72 366	28 932	33 307	26 856	65 859
Arbetskostnader	27	955	1 146	1 904	212	1 766	778	796
Avskrivningar på maskiner och redskap	1 688	823	1 459	2 206	1 619	755	1 091	1 742
Resultat före räntenetto	18 893	34 287	32 435	68 255	27 100	30 786	24 987	63 320
Räntenetto	8 970	7 161	13 004	20 810	5 150	8 093	14 282	17 929
Resultat i skogsbruket före ränta på eget kapital o. ersättn. för eget arbete	9 923	27 126	19 431	47 445	21 951	22 693	10 706	45 391
Resultat i jord- och skogsbruket före ränta på eget kapital och ersättning för eget arbete	32 690	124 816	185 085	236 569	15 184	67 306	108 848	128 827

Tabell 10.2 (forts.)

	JEU 1998			JEU 1999		
	Riket			Riket		
	Mjök	Kött djur	Svin	Mjök	Kött djur	Svin
	1 600–	800–	1 600–	1 600–	800–	1 600–
	3 199	3 199	5 599	3 199	3 199	5 599
Jordbruket						
<i>Intäkter</i>						
Vegetabilier	37 781	56 549	271 834	23 082	38 582	242 957
Animalier	378 566	115 824	681 160	333 853	143 572	814 293
Övrigt	109 024	133 326	69 553	107 990	95 209	74 541
Summa intäkter	525 371	305 699	1 022 546	464 925	277 363	1 131 791
<i>Kostnader</i>						
Förnödenheter	135 115	84 573	462 389	124 080	76 408	457 738
Underhåll	32 353	31 800	55 681	35 753	33 038	64 274
Övrigt	125 638	88 231	227 723	123 867	82 622	234 038
Summa kostnader	293 106	204 604	745 792	283 700	192 068	756 050
Resultat före avskrivningar, arbets- o. arrendekostnader samt räntenetto	232 264	101 095	276 754	181 225	85 295	375 741
Arbetskostnader	3 592	3 108	18 170	3 127	2 847	17 925
Resultat före avskrivningar, arrendekostnader och räntenetto	228 672	97 987	258 584	178 097	82 447	357 816
<i>Avskrivningar</i>						
Ekonomibyggnader	24 069	23 355	63 199	22 979	29 000	69 379
Byggnadsinventarier	38 178	50 984	225 606	38 063	47 889	206 674
Markinventarier och markanl.	1 499	239	1 860	993	150	1 545
Maskiner och redskap	55 100	45 275	81 253	112 380	126 308	357 626
Summa avskrivningar	118 846	119 853	371 918	112 380	126 308	357 626

Tabell 10.2 (forts.)

	JEU 1998			JEU 1999		
	Riket			Riket		
	Mjök	Köttjur	Svin	Mjök	Köttjur	Svin
	1 600–	800–	1 600–	1 600–	800–	1 600–
	3 199	3 199	5 599	3 199	3 199	5 599
Jordbruket						
Arrendekostnader	9 628	11 032	23 120	5 895	6 158	19 842
Resultat före räntenetto	100 198	–32 898	–136 453	59 823	–50 019	–19 562
Räntenetto	14 897	19 729	126 715	8 382	20 955	109 588
Resultat i jordbruket före ränta på eget kapital o.ersättning för eget arbete	85 301	–52 627	–263 169	51 440	–70 974	–129 240
Skogsbruket						
Intäkter (exkl. värdeändr. skogförråd)	54 078	50 414	64 862	67 505	75 500	41 379
Kostnader	3 602	5 011	1 998	16 983	19 594	4 204
Resultat före avskrivningar, arbetskostnader och räntenetto	50 476	45 403	62 864	50 522	55 906	37 175
Arbetskostnader	331	77	2 829	668	352	374
Avskrivningar på maskiner och redskap	2 259	3 959	2 513	2 266	2 669	1 554
Resultat före räntenetto	47 886	41 367	57 521	47 588	52 885	35 247
Räntenetto	7 224	8 548	26 033	5 988	17 992	24 013
Resultat i skogsbruket före ränta på eget kapital o.ersättning för eget arbete	40 663	32 819	31 488	41 600	34 893	11 234
Resultat i jord- och skogsbruket före ränta på eget kapital och ersättning för eget arbete	125 964	–19 808	–231 681	93 040	–36 081	–118 006

Tabell 10.3**Jordbrukarnas taxerade nettointäkter m.m. 1991–1992 samt 1995–1998, kr per brukare inklusive maka/make***The farmers' assessed net receipts from different sources of income*

Storleksgrupp hektar åker	1991	1992	1995	1996	1997	1998
<i>Näringsverksamhet</i>						
2,1– 5,0	11 800	10 600	9 100	9 000	9 700	10 700
5,1– 10,0	17 200	14 400	11 600	11 400	12 300	13 100
10,1– 20,0	32 600	28 400	19 900	19 300	20 000	20 300
20,1– 30,0	58 400	51 600	39 600	38 800	40 600	41 400
30,1– 50,0	86 300	78 300	66 300	65 900	69 500	70 800
50,1– 100,0	106 400	96 300	93 200	95 800	103 800	108 000
100,1– 200,0	117 200	103 000	107 800	116 400	126 500	131 100
200,1–	121 200	98 400	111 400	120 500	129 700	129 500
Samtliga	50 300	44 800	39 200	38 400	41 600	43 500
<i>Tjänst</i>						
2,1– 5,0	175 100	184 300	213 700	222 200	227 900	236 000
5,1– 10,0	163 000	172 900	201 900	210 700	218 300	226 500
10,1– 20,0	141 400	150 100	179 200	187 900	194 200	201 500
20,1– 30,0	113 700	123 200	147 800	155 200	163 300	170 300
30,1– 50,0	92 600	97 900	118 100	123 500	129 800	137 300
50,1– 100,0	84 600	90 000	101 100	104 200	107 200	111 400
100,1– 200,0	88 400	93 600	101 700	102 700	105 400	109 400
200,1–	94 300	107 900	115 700	115 200	112 200	111 000
Samtliga	130 800	138 800	162 500	171 300	176 800	183 200
<i>Taxerad förvärvsinkomst¹</i>						
2,1– 5,0	184 300	192 700	220 200	228 300	234 500	243 400
5,1– 10,0	177 500	185 100	210 900	219 200	227 400	236 200
10,1– 20,0	171 100	176 300	196 700	204 500	211 300	218 600
20,1– 30,0	169 500	172 800	185 400	191 600	201 200	208 700
30,1– 50,0	176 300	174 300	182 300	187 200	196 900	205 600
50,1– 100,0	187 700	184 000	192 200	197 800	208 600	217 000
100,1– 200,0	200 900	192 800	206 700	216 500	229 200	237 600
200,1–	204 200	199 300	221 600	230 700	238 900	237 600
Samtliga	178 200	181 400	199 300	207 100	215 600	223 700
<i>Summa förvärvs- och kapitalinkomst²</i>						
2,1– 5,0	200 500	208 100	239 800	250 200	257 500	266 500
5,1– 10,0	194 100	200 700	233 500	243 900	253 400	261 600
10,1– 20,0	188 200	192 200	224 900	235 200	242 900	250 300
20,1– 30,0	185 800	188 200	220 900	231 000	240 400	247 800
30,1– 50,0	192 000	188 700	223 400	233 700	242 300	251 500
50,1– 100,0	205 800	200 500	240 400	254 800	262 300	271 000
100,1– 200,0	228 000	216 400	267 500	288 400	297 600	306 100
200,1–	260 500	246 200	311 200	320 100	336 200	317 700
Samtliga	195 400	197 400	232 100	243 500	252 100	260 400

1) Taxerad förvärvsinkomst utgörs av summan av inkomst av näringsverksamhet och tjänst minskad med allmänna avdrag.

2) Beräknad som summan av inkomst av näringsverksamhet och tjänst samt överskott av kapital. 1990 och tidigare lika med sammanräknad inkomst.

Källa: SCB, Nettointäkter m.m. för jordbrukare.

Tabell 10.4

Jordbrukarnas taxerade inkomst av näringsverksamhet, tjänst m.m. 1998 länsvis. Totalbelopp, medeltal per brukare inklusive maka/make respektive procent*The farmers' assessed income from business (incl. agriculture), employment etc. by county. Totals, average per holder incl. spouse and percentages respectively*

Län	Inkomst av		Summa förvärvs- och kapitalinkomst ¹			Andel i procent		
	närings- verk- samhet, mkr	tjänst, mkr	mkr	kr per brukare	närings- verk- samhet	Tjänst		Över- skott av kapital m.m.
						Totalt	Därav pension, livränta	
Stockholms	86	324	488	277 400	18	66	15	16
Uppsala	169	487	763	264 700	22	64	12	14
Södermanlands	155	382	574	264 500	20	67	13	13
Östergötlands	224	611	987	260 100	23	62	13	15
Jönköpings	227	840	1 245	266 400	18	67	13	14
Kronobergs	118	561	803	258 400	15	70	16	15
Kalmar	228	562	962	250 700	24	58	13	18
Gotlands	110	253	423	222 500	26	60	15	14
Blekinge	54	272	384	241 800	14	71	15	15
Skåne	539	1 750	2 700	265 700	20	65	14	15
Hallands	173	685	988	235 800	17	69	15	13
Västra Götalands	665	3 249	4 463	256 400	15	73	15	12
Värmlands	129	1 035	1 284	261 100	10	81	18	9
Örebro	124	532	753	274 500	17	71	14	13
Västmanlands	125	462	670	273 600	19	69	11	12
Dalarnas	94	505	680	262 000	14	74	15	12
Gävleborgs	133	608	834	256 900	16	73	14	11
Västernorrlands	103	719	911	275 300	11	79	17	10
Jämtlands	103	475	634	249 200	16	75	16	9
Västerbottens	128	838	1 075	282 700	12	78	17	10
Norrbottens	68	493	605	265 000	11	82	20	7
Hela riket								
1998	3 715	15 643	22 226	260 400	17	70	15	13
1997	3 671	15 615	22 264	252 100	16	70	15	13
1996	3 521	15 682	22 297	243 500	16	70	15	13
1995	3 501	14 505	20 716	232 100	17	70	15	13
1992	4 221	13 073	18 590	197 400	23	70	15	7
1991	4 824	12 542	18 743	195 400	26	67	14	7

1) Beräknad som summan av inkomst av näringsverksamhet och tjänst minskad med allmänna avdrag.

Källa: SCB, Nettointäkter m.m. för jordbrukare.

Tabell 10.5
Jordbrukets prisindex 1995–2000 (1995=100)
Agricultural price indices

Index	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Produktionsmedelsprisindex						
Löpande utgifter	100,0	106,0	107,2	104,6	104,3	108,8
Kostnader för investerings- varor och -tjänster	100,0	101,6	102,8	104,3	105,3	107,7
Totalt	100,0	105,1	106,3	104,5	104,5	108,6
Avräkningsprisindex						
Vegetabilier	100,0	92,8	89,4	92,5	95,6	87,3
Animalier	100,0	96,8	96,0	92,5	89,0	91,2
Totalt	100,0	95,5	93,8	92,5	91,3	89,9
Producentprisindex för livs- medelsindustrin, jordbruks- reglerade livsmedel						
Vegetabilier	100,0	96,9	95,4	95,9	102,1	102,2
Animalier	100,0	99,9	104,2	101,4	101,8	102,6
Totalt	100,0	98,9	100,0	99,4	102,0	102,5
Konsumentprisindex för jord- bruksreglerade livsmedel						
Vegetabilier	100,0	91,3	89,4	91,0	96,5	95,8
Animalier	100,0	94,0	94,3	94,1	93,9	95,1
Totalt	100,0	93,1	92,6	93,1	94,9	95,4
Konsumentprisindex						
Livsmedel	100,0	93,1	93,4	94,5	95,9	95,9
Totalt	100,0	100,5	101,0	100,9	101,3	102,4

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 10.6
Priser på traktorer, drivmedel, handelsgödsel, vegetabilier och animalier 1995–2000, kr

Prices of tractors, fuel, fertilizers, vegetable and animal products

Varuslag	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Traktorer, kr/st	330 000	372 000	388 000	396 000	456 000	..
Drivmedel, kr/100 liter						
Dieselolja	329	454	453	427	445	572
Handelsgödselmedel, kr/100 kg						
Kalksalpeter, 15,5 % N	137	136	129	127	121	127
Kalkammonsalpeter, 28,0 % N	207	207	196	190	180	184
Superfosfat, P 20	233	223	217	222	227	231
Supra PK 11–21	213	208	202	202	202	204
Supra NPK 17–4–13	238 ¹	227 ¹	229	214	213	220
Supra NPK 21–4–7	223 ²	221 ²	212	213	209	214
Vegetabilier, kr/100 kg						
Vete ³	118	111	104	100	102	97
Råg ³	110	102	99	95	97	91
Korn ³	111	101	96	92	93	88
Havre ³	107	102	95	89	93	87
Potatis för stärkelse	56	51	52	55	51	50
Sockerbetor	42	39	39	41	39	38
Vetekli	127	128	124	118	115	123
Melass	126	131	130	119	101	101
Animalier, kr/100 kg						
Kött av						
Storboskap	2 295	1 955	1 861	1 952	1 819	1 829
Mellankalv	2 502	2 092	1 740	1 808	2 101	1 850
Mindre kalv	1 638	1 101	520	191	122	115
Häst	607	576	649	716	743	702
Får och lamm	1 890	1 883	1 884	1 875	1 954	1 778
Slaktsvin	1 325	1 262	1 323	1 037	964	1 182
Fjäderfä ⁴	773	738	678	685	668	663
Mejerimjök	308	312	307	304	303	303
Ägg	776	741	782	827	752	784

1) T.o.m. juni 1996 NPK 8–6–12.

2) T.o.m. juni 1996 NPK 20–4–8.

3) Genomsnittspris vid leveransort för vara av normalkvalitet. Fr.o.m. juli 1995 pris vid 14 % vattenhalt samt för normalvete vid 11 % proteinhalt. Dessförinnan pris vid 15 % vattenhalt. Årsmedelpriser beräknas som sammanvägda månadspriser med avseende på levererade kvantiteter.

4) Fram t.o.m. 1996 för djur med vikten 1,3 kg, därefter 1,7 kg.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 10.7
Indextal för delposter i avräkningsprisindex
1997–2000 (1995=100)

Producer price index. Indices for subtotals

Varuslag	1995	1997	1998	1999	2000
Spannmål	100,0	84,8	81,4	84,8	77,5
Matpotatis	100,0	49,5	61,1	110,3	53,5
Potatis för stärkelse	100,0	90,6	95,9	89,7	87,6
Sockerbetor	100,0	102,7	106,7	101,9	99,9
Oljeväxter	100,0	66,4	113,2	78,0	91,9
Mjök	100,0	100,2	99,5	99,6	99,8
Ägg	100,0	100,8	101,7	92,3	97,7
Storboskap	100,0	78,7	83,1	73,0	71,0
Kalv	100,0	78,0	78,9	82,3	70,8
Får och lamm	100,0	92,3	83,5	76,8	70,0
Gris	100,0	100,2	82,4	77,0	87,4
Köksväxter	100,0	98,9	100,5	90,6	102,6
Frukter och bär	100,0	116,1	112,3	86,7	71,9
Blommor och plantskoleväxter	100,0	101,2	103,5	99,8	100,6

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 10.8
Genomsnittliga arrendepriiser för jordbruksmark med och utan
gratisarrenden samt för åkermark 2000, kr per hektar

Average rent for agricultural land and for arable land

Område	Län	Genomsnittliga arrendepriiser för		
		jordbruksmark		åkermark
		inkl.gratis- arrenden kr/ha	exkl.gratis- arrenden kr/ha	inkl.gratis- arrenden kr/ha
Sydsverige	K,M	1 750	1 785	2 106
Västsverige	N,O	1 060	1 145	1 223
Småland med öarna	F,G,H,I	715	743	885
Östra Mellansverige	AB,C,D,E,T,U	882	905	934
Norra Mellansverige	S,W,X	458	606	485
Norra Sverige	Y,Z,AC,BD	204	381	203
Hela riket		969	1 051	1 079

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 10.9
Utvecklingen av arrendepriiser 1994–2000 (1994=100)
Rent for agricultural land, indices

Område	Län	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Sydsverige	K,M	100	102	106	113	114	116	119
Västsverige	N,O	100	100	110	112	115	118	124
Småland med öarna	F,G,H,I	100	104	107	116	121	126	133
Östra Mellansverige	AB,C,D,E,T,U	100	103	107	113	122	125	121
Norra Mellansverige	S,W,X	100	100	113	124	124	129	139
Norra Sverige	Y,Z,AC,BD	100	98	103	103	103	107	115
Hela riket		100	102	107	114	117	120	122

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 10.10
Priser på jordbruksmark¹ 1993–1999, 1 000 kr per hektar
Prices on agricultural land

Produk- tions- område	Pris per hektar (vägt medelvärde)							Antal försäljn. 1999	Försåld areal, ha 1999
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1998		
Gss	24,9	26,2	25,8	29,9	37,5	40,4	39,2	264	4 207
Gmb	13,7	16,7	13,8	15,2	15,4	20,3	20,9	259	3 862
Gns	11,7	12,7	13,3	13,4	14,5	15,8	19,0	344	6 267
Ss	8,0	8,3	8,7	8,3	9,1	12,1	11,9	327	5 195
Gsk	8,5	8,8	9,1	10,2	10,4	11,4	11,7	1 018	8 219
Ssk	5,8	4,9	5,1	6,6	6,5	5,5	7,2	313	1 933
Nn	2,4	2,8	2,9	2,6	2,7	3,1	3,2	433	2 276
Nö	2,3	2,4	2,2	2,4	2,6	3,0	3,2	288	1 754
Hela riket	10,1	10,9	10,8	11,6	12,8	14,6	15,4	3 246	33 713

1) Avser både åker- och betesmark

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 10.11
Försålda lantbruksenheter¹ 2000
Sold agricultural units

Område	Samtliga lagfarna köp (ej slätköp)			
	Antal köp	Köpeskilling medelvärde, 1 000-tal kr	Basvärde medelvärde, 1 000-tal kr	Köpeskilling-koefficient ² , ovägt medelvärde
<i>Län</i>				
Stockholms	64	2 501	901	2,88
Uppsala	59	1 300	573	2,24
Södermanlands	55	1 791	679	2,80
Östergötlands	82	1 711	734	2,34
Jönköpings	127	1 591	799	2,14
Kronobergs	130	1 076	587	1,99
Kalmar	93	1 206	675	2,00
Gotlands	51	817	360	2,40
Blekinge	66	1 029	518	2,26
Skåne	386	1 313	622	2,20
Hallands	146	1 435	683	2,11
Västra Götalands	549	1 001	488	2,12
Värmlands	246	612	335	1,96
Örebro	91	725	352	2,07
Västmanlands	46	1 488	795	2,03
Dalarnas	133	470	268	1,90
Gävleborgs	113	642	363	1,90
Västernorrlands	181	467	286	1,89
Jämtlands	149	659	377	1,87
Västerbottens	164	590	343	1,93
Norrbottens	93	482	252	2,04
Hela riket	3 024	1 009	498	2,09

1) Endast köp av hela taxeringsenheter.

2) Se texten.

Källa: SCB, Fastighetspris- och lagfartsstatistik.